

OBSAH

OBECNÁ FARMAKOLOGIE

ÚVOD	17
VŠEOBECNÉ POZNÁMKY	18
Lékopis	18
Léčivo	18
Názvy léčiv	19
OSUD LÉČIV V ORGANISMU	21
Obecné zákonitosti	21
Přívodné cesty	24
Resorpce	26
Rozdělení v organismu	27
Metabolismus (biotransformace)	28
Vylučování	29
Časový průběh hladin	34
Vztah hladiny v organismu a účinku léčiva	36
ÚČINKY LÉČIV	37
MECHANISMUS ÚČINKU NA MOLEKULÁRNÍ ÚROVNI	37
Nespecifický účinek	37
Specifický účinek	38
Základní hlediska farmakon-receptorové interakce	40
Obsazení receptoru	46
Energetické podklady aktivace receptoru	47
Receptorová reserva	48
Mapování receptorů	50
ÚČINKY LÁTEK NA ORGANISMUS	53
Dávky	54
Změny účinku při opakovaném podávání	60
Interakce léčiv	67
Nenormální reakce na léčiva	71
Teratogenní účinek léčiv	74
Karcinogenní účinek léčiv	77
Faktory ovlivňující účinek léčiv	78
Nežádoucí účinky léčiv	81
Výzkum a zkoušení nových léčiv	82

SPECIÁLNÍ FARMAKOLOGIE

CELKOVÁ ANESTETIKA	91
Inhalační celková anestetika	93
Inhalační celková anestetika tekutá	95
Inhalační celková anestetika plynná	100
Intravenosní celková anestetika	102
Nebezpečí anestésie a jejich snížení	105
HYPNOTIKA	109
Barbituráty	110
Nebarbiturátová hypnotika	116
SEDATIVA	119
ETHYLALKOHOL	121
ANTIPILEPTIKA	125
Barbituráty	127
Pyrimidinové deriváty	127
Hydantoinové deriváty	128
Tricyklické sloučeniny	129
Sulfonamidové deriváty	129
Oxazolidinové deriváty	129
Deriváty kyseliny jantarové	130
Pomocná léčiva	130
ANTIPARKINSONIKA	131
Centrální anticholinergika	132
Klasická anticholinergika	132
Antihistaminika — anticholinergika	132
Centrální anticholinolytika s protrahovaným účinkem	134
Dopaminergní látky	134
CENTRÁLNÍ ANALEPTIKA	136
PSYCHOFARMAKA	139
Neuroleptika	144
Deriváty fenothiazinu	144
Deriváty thioxanthenu	150
Deriváty dibenzothiepinu	150
Deriváty butyrofenonu	151
Alkaloidy rauwolfie	152
Antidepresiva	153
Thymoleptika	155
Thymoeretika	157
Trankviliséry	157
Deriváty propanu	159

Deriváty difenylmethanu	160
Deriváty benzodiazepinu	161
Psychostimulancia	162
Psychostimulancia v užším slova smyslu	162
Neurodynamika	166
Psychodysleptika	166
Psychotomimetika	166
Dysforika	168
ANALGETIKA	169
Analgetika — anodyna	169
Morfin a deriváty morfinu	170
Náhražky morfinu	179
Antagonisté morfinu	181
Analgeticko-antipyretické látky	182
Skupina pyrazolonová	183
Skupina anilinová	184
Skupina salicylová	185
Skupina chinolinová	186
Kombinace analgetik-antipyretik	187
VEGETATIVNÍ NERVOVÝ SYSTÉM	188
Základní působení vegetativního nervstva	190
Sympatotropní látky	192
SYMPATOMIMETIKA	195
SYMPATOLYTIKA	205
α -sympatolytika	205
β -sympatolytika	209
Nepřímá sympatolytika	211
Parasympatotropní látky	215
PARASYMPATOMIMETIKA	218
Látky stimulující M-receptor	218
Inhibitory cholinesterasy	221
Reaktivátory cholinesterasy	226
PARASYMPATOLYTIKA	226
Parasympatolytika s terciárním dusíkem	227
Parasympatolytické oniové base	230
Látky ovlivňující vegetativní ganglia	232
GANGLIOPLEGIKA	232
MYORELAXANCIA	236
Kompetitivně působící myorelaxancia	238
Depolarisující myorelaxancia	239
Centrální myorelaxancia	241
LOKÁLNÍ ANESTETIKA	242

LÁTKY OVLIVŇUJÍCÍ MYOKARD	254
KARDIOTONIKA	254
ANTIARYTMIKA	269
LÁTKY OVLIVŇUJÍCÍ CÉVY	276
LÁTKY VYVOLÁVAJÍCÍ VASOKONSTRIKCI	276
LÁTKY VYVOLÁVAJÍCÍ VASODILACI	278
VENOFARMAKA	283
ANTIHYPERTENSIVA	283
Thiazidová diuretika	284
Hydrazinofalaziny	285
Veratrové alkaloidy	286
Látky snižující působení sympatiku	286
Jiné látky	287
LÁTKY POUŽÍVANÉ U ATHEROSKLEROSY	290
LÁTKY OVLIVŇUJÍCÍ HEMOKOAGULACI A FIBRINOLYSU	292
ANTIKOAGULANCIA	292
Kumarinové deriváty	293
Indandionové deriváty	296
Další antikoagulancia	297
AKTIVÁTORY FIBRINOLYSY	299
LÁTKY SNIŽUJÍCÍ ZVÝŠENOU KRVÁČIVOST	300
LÉČIVA POUŽÍVANÁ U ANÉMII	303
TRANSFUSNÍ A INFUSNÍ TEKUTINY	306
Náhražky plasmy	306
Roztoky bez koloidně osmotického tlaku	307
DIURETIKA	309
Voda a osmotická diuretika	313
Voda a diuretické čaje	313
Osmotická diuretika	313
Diuretika blokující tubulární resorpci Na ⁺	314
Rtuťová diuretika	314
Furosemid a kyselina ethakrynová	315
Thiazidová a sulfonamidová diuretika	315
Inhibitory karboanhydrasy	317
Diuretika snižující vylučování K ⁺	317
Diuretika pomocná	318
Methylxanthiny	318
Poznámky k terapii diuretiky	318

LÉČIVA DÝCHACÍHO ÚSTROJÍ	320
Kyslík	320
Látky dráždící dechové centrum	320
Látky tlumící dechové centrum	321
Antitusika	321
Sekretolytika	323
Antiastmatika	324
 LÉČIVA POUŽÍVANÁ U CHOROB TRÁVICÍHO ÚSTROJÍ	326
Amara, stomachika	326
Roborancia a tonika	326
Acida	326
Antacida	327
Trávicí enzymy	329
Cholagoga	329
Emetika	330
Antiemetika	330
Spasmolytika trávicího ústrojí	332
Laxancia	332
Obstipancia	334
Střevní adsorbencia	335
Střevní desinficiencia a chemoterapeutika	335
Anthelmintika	336
 UTEROTONIKA	339
 SPASMOLYTIKA	341
 ANTIFLOGISTICKO-ANTIREVMATICKÉ LÁTKY	343
Deriváty kyseliny salicylové	344
Deriváty pyrazolonu	347
Další antiflogistika	349
 ANTIURATIKA	352
 CYTOSTATIKA	354
Alkylující látky	355
Antimetabolity	359
Další cytostatika	361
Poznámky k terapii hemoblastos	363
 RENTGENOVÉ KONTRASTNÍ LÁTKY	364
 LÁTKY POUŽÍVANÉ PRO LOKÁLNÍ ÚČINKY	366
Adstringencia	366
Keratoplastika a keratolytika	366
Epithelisancia, granularcia, kaustika	366

Derivancia	367
Sklerotizující látky	367
Enzymy	368
Lékové formy k zevnímu použití a jejich komponenty	368
Některá pomocná léčiva	369
NĚKTERÉ PRVKY A JEJICH SLOUČENINY	371
ANTIDOTA	375
Antagonisté těžkých kovů	375
Další antidota	378
Radioprotektivní látky	379
ANTIBIOTIKA	380
Základní antibiotika s užším spektrem	390
Základní antibiotika se širším spektrem	396
Protistafylokoková antibiotika	403
Antibiotika používaná proti gramnegativním bakteriím	409
Toxická antibiotika k lokálnímu použití	413
Tuberkulostatika	415
Antibiotika proti kvasinkám a plísním	423
CHEMOTERAPEUTIKA	425
Antibakteriální chemoterapeutika	425
Sulfonamidy	425
Nesulfonamidová chemoterapeutika	429
Antiprotozoární látky	430
Antimalarika	430
Chemoterapeutika trichomonosy	434
DESINFICIENČIA A ANTISEPTIKA	435
HORMONY	439
Hormony hypofyzy	440
Hormony štítné žlázy a antityreoidální látky	444
Hormon paratyreoidey	449
Insulin a perorální antidiabetika	449
Kortikosteroidy	454
Glukokortikoidy	454
Mineralokortikoidy	459
Ženské pohlavní hormony	460
Estrogeny	460
Gestageny	461
Kombinované hormonální přípravky	462
Antikoncepční látky	462

Mužské pohlavní hormony	463
Androgeny	463
Anabolické steroidy	463
TKÁŇOVÉ PŮSOBKY	465
VITAMINY	470
VITAGENY	475
VÝBĚR LITERATURY	479
VĚCNÝ REJSTŘÍK	481